

ji je prihitel na pomoč rešilni oddelek, ki jo je po dolgem ter mučnem iskanju našel in prepeljal v bolnico.

Proti takemu postopanju bo moral nastopiti Jugoslovanski klub! Do pred dnevi so se vršile vojaške vaje po celnem Dravskem in Ptujem polju. Kar se še doslej ni zgodilo, se je letos, da so te vaje ovirale v lepih in solčnih dnevih delo na polju in da je bilo več hiš krog Ptujke gore in tudi po drugod izpraznjenih. Prebivalstvo je ogorčeno radi takega postopanja in se obrača na Jugoslovanski klub, naj spravi to zadevo pred narodno skupščino, da se kakor letos v prihodnje ne bo več postopalo tako s civilnim prebivalstvom ob priliki vojaških vaj.

Korist od nove ceste. Prebivalci Dravskega polja krog Podove so zelo pogrešali dobro cesto do svojih senožeti. Z največjo težavo so vozili seno, otavo pa so čestokrat kar na travnikih pustili. Seveda je s tem trpela živinoreja. Zasluga podovskega župana, odbornikov in občanov je, da je sedaj drugače. Vrli možje so zopet spravili v dobro stanje cesto za Grajevnikom, za kar jim bodo trajno hvaležni vsi okoličani.

Novice od Sv. Jakoba v Slov. gor. Trgatev je po večini končana. Pridelek je za dobri dve tretjini manjši od lanskega leta, je pa zato dve do tri stopinje boljši. Zalostno je pa to, da kupci ponujajo iste cene, kakor v lanskem letu. Ne dobijo sicer veliko, a tuintam le ljudje morajo dati, ker so v sili za denar. Tisto malo vina, kar ga ljudje letos dobijo, na vsak način mora imeti boljše cene, sicer nas bode obdelovanje vinogradov samo spravilo v še hušjo gospodarsko stisko. — V kolikor toliko veselih dneh trgatev se je zgodil žalosten smrtni slučaj. Znani prenašalec kruha na Sladki vrh iz tukajšnje pekarije Flucher je dne 12. t. m. ponoči utonil v nekem tukajšnjem ribniku. Našli so ga šele šest dni pozneje. Njegov koš in obušalo je ležalo poleg ribnika. Slučaj je precej zmotan. Samomor je popolnoma izključen. Sedaj se ne more vedeti, ali je zločin ali nesreča. Vtopljenec zapušta ženo in nepreskrbljene otroke.

Smrt vzgledne žene pri Sv. Ani v Slovenskih goricah. Pretečeni pondeljek smo ob številni udeležbi župljanov zagrebli Jero Karner, posestnico v Krembergu. Bila je nad 20 let vdova, edinega otroka je pokopala v nežni mladosti. Obširno posestvo je testamentarično zapustila svojim sorodnikom, kateri so ji dolga leta zvesto služili, pričana, da je tudi v večnosti ne bodo pozabili. Znatni znesek je izročila za slikanje domače cerkve; pomagala je denarno in naturalno ob zidavi Društvenega doma. Oče luči naj bo dobri rajni materi dobrotljiv plačnik. Žalostnim sorodnikom pa naše odkrito sožalje!

Podsulo ga je. Grof Attems ima v gozdu v Gornjem Jugu, občina Cigonca pri Slov. Bistrici, tri zelo velike ribnike. Tretji ribnik so zadnje dni snažili in popravljali. Pred vsem so izkopali pod zemljo prehod iz tretjega ribnika v drugega in so pri tem delu premalo podprli izkopano in kot človek visoko izdolbino. Pri izkopavanju predora je bil zaposlen zadnji petek 30letni delavec Hribernik Viktor iz Križnega vrha in oče dveh nepreskrbljenih otrok. Hribernik je zapustil zadnji petek zvečer kot zadnje delo in ko je že bil iz predora zunaj, je še skočil nazaj po motiko, katero je bil pozabil pri delu. Ko je bil v izdolbini, se je nenadoma sesula preslabo podprta zemlja v taki množini na ubogega Hribernika, da mu je zlomilo pri prti hrbtnico in je obležal takoj mrtev. Preteklo je precej časa, predno so prihiteli njegovi sotovariši in ga izkopali popolnoma zmečkanega ter mrtvega.

Pritožbe pekov iz ljutomerskega okraja. Podeželska pekarija je danes najbolj nevhvalna obrt. Nese komaj toliko, da se lastnik skromno preživi, zato pa mu grozi od najrazličnejših strani nevarnost: konkurenca in uradne šikanne ga čestokrat primorajo, da svojo obrt opusti. Gospod Z. je v »Obrtnem vestniku« napravil račun, koliko podeželski pek v enem dnevu zasluži. Iz 50 kg moke, katero povprečno dnevno porabi za pecivo, mu ostane po odbitku vseh režijskih stroškov 17 dinarjev za življenje. S tem pa mora vzdrževati rodbino in svoje gospodarstvo. Vsakod mora videti, da se da ob tej svoti komaj živoreči, ne pa pošteno živeti. In vendar se najdejo oblasti, ki z najstrožjo kontrolo in težko kaznijo skušajo peke naravnost uničiti. Tako strogo je zlasti v Ljutomerškem okraju. Za vsak najmanjši orestopek je kaznen. Če so žemlje slučajno za nekaj gramov lažje, kot predpisanih 6—7½ dkg, že sledi zaporna kazen. Temu se mora na vsak način odpomoči, drugače bo ta obrt zatrla.

Zelo nevaren požar pri Ljutomeru. V soboto zvečer je izbruhnil požar v škodnjem posestniku Murkoviča v Cezanjevih pri Ljutomeru. Na pomoč je prihitelo sedem požarnih bramb, katerim se je posrečilo rešiti vso živino in ohraniti stanovanjsko hišo ter sosedna poslopja. Uničeni pa

so vsi gospodarski pridečki in ima lastnik velikansko škodo. Tekom dveh tednov je v tej vasi že tretjič gorelo in je torej utemeljen sum, da je ta ogenj podtaknila zlobna roka. V nevarnosti je bila vsa vasa, ker je gorelo sredi vasi.

Nasilen zet. Iz Ključarovec pri Ormožu nam poročajo o nezasuženi usodi, katere žrtev je postal ugleden posestnik, občinski odbornik in katoliški misleč mož g. Antona Kosi. Znani demokratski agitator Alojz Stanjko, ki se je pred par leti priženil v Ključarovec, je svojega hišnega gospodarja Kosijsa nevarno pretepel ter tako težko poškodoval, da je moral starček iskati zdravniško pomoč. Ta nasilnost je posledica našega sovražnika alkohola.

Pogreb posestnika Franca Arliča na Dobrni. Na Dobrni je umrl v starosti 72 let obče spoštovani posestnik Franc Arlič. Rajni je bil prvi ognjegasec pri dobrnški požarni brambi, ki je bila ustanovljena leta 1876 in je bil tudi svoj čas uslužbenec toplic na Dobrni. Svoj čas se je udeležil pohoda avstrijske vojske v Bosno ter Hercegovino. Doma na Dobrni je bil dolgo let občinski odbornik in eden najboljših lovecev. Rajni je bil goreč kristjan in je obiskal v svojem življenju 43krat božjo pot Matere božje v Pušavi. Njegovo priljubljenost ter spoštovanje je dokazal sijajni pogreb, katerega se je udeležila poleg občinstva tudi požarna bramba v uniformi in loveci. Krsto so nosili og njegasci in ob odprtem grobu se je poslovil od pokojnika ravnatelj toplic in v zadnje slovo so mu oddali lovski tovariši strel. Rajnemu bo ohranjen na Dobrni ter v okolici časten spomin, njegovi žalujoči družini naše sožalje!

Iz laškega okraja. Zadnji čas nas obiskujejo in nadlegujejo večkrat cele trume cigánov, kakor tudi drugih beračev in prosilcev iz južnih delov naše države, letošnje leto so prišli beračiti Turki iz Bosne. Naše ljudstvo je večnoma samo ubogo in še posebno letos, ko je letina bolj slaba. Za poplavljenice itak naši po možnosti radi darujejo, vendar vsakemu pa ne moremo darovati. Med prosilci je tudi več takih, ki nimajo nobenih pismenih dokumentov pri sebi, vendar ljudje rajši hitro kaj malega darujejo, da se iznebijo nadležnosti, posebno če so pri hiši otroci in stari ljudje sami doma. Okrajno poglavarstvo in orožniki pa naj skrbijo, da ne bodo beračili ljudje, ki niso potrebni.

Vse potrebščine za jesen in zimo si nakupite najbolje in najceneje v trgovini Franc Sencar, Mala Nedelja in Ljutomer. Velika izbira raznih stofov. Zaloga vseh čevljarjskih potrebščin. Nakup jaja, masla, suhih gob in vseh poljskih pridelkov vedno po najnižjih dnevnih cenah. Prepričajte se! Oglejte si zalogo! 1399

Še enkrat prebivalstvu ob severni meji!

V »Gospodarju« z dne 14. oktobra sem pod gornjim naslovom objavil članek, v katerem sem navedel par slučajev, kake krivice delajo posamezni cariniki našemu prebivalstvu na meji. V članku sem jasno poudaril, da »poštene uradnike spoštujemo, ker vemo, da red mora biti. A proti krivičnemu postopanju pa se ima pravico in se mora vsak človek braniti.« Opisal sem, kako so hoteli nekateri cariniki zabraniti kmetom vožnjo na mline v Avstrijo, kako so brez zakonite podlage, ampak kar po svoje, pobirali od ljudstva na meji nek nov 40dstotni davek, — protizakonito visoke pristojbine v obmejnem prometu, — kako so račune pri carinanju pisali na svoj način. Ob koncu sem pozval ljudi brez ozira na strankarsko pripadnost, naj mi poročajo o takih nerednostih. Vse to sem napisal, ker so vsak dan prihajali k meni kmetje, viničarji in tudi drugi (vseh strank) ter se pritoževali, kako po nepotrebnem šikanirajo nekateri uradniki carinice in finančne kontrole prebivalstvo ob meji. V rokah imam iz obmejnih krajev čez 50 pisem (ne samo iz vrst pristašev SLS), kjer ljudje opisujejo mnogovrstne nerednosti v obmejnih krajih. Zadeva za mene ni strankarska, ampak strogo gospodarskega značaja za celokupno obmejno prebivalstvo. S tem, da sem se zavzel za potrebe in pravice ljudstva, sem se strašno zameril cariniku Milosavljeviču, ki je bil pred kratkim nenadoma uradno prestavljen iz Gornje Sv. Kungote, in zameril sem se tudi svečinskemu nadučitelju g. Mohorju.

Oba gospoda sta napisala neko izjavo, katere strašno hvali carinika Milosavljeviča. Dobila sta nekatere podpise, a druge sta sama podpisala. Izjavo sta objavila v »Taboru« in »Jutru«. Pišeta, da je bil carinik premeščen le iz strankarskih razlogov in to na moje zahtevo. »Jutro« je še zapisalo debelo laž, da se je nek tihotapec »klerikalec« pritožil pri meni, ker je Milosavljevič pri njem našel neko blago. Ta trditev je iz trte izvita. Takega slučaja jaz ne poznam. Pa pa ugotavljam sledeče:

je prva vzgojne vsebine posebno za mladino, vabimo vse prijatelje lepe igre, da se jih udeležijo v obilnem številu!

Sv. Križ pri Ljutomeru. Tukajšnje bralno društvo uprizaro v nedeljo, dne 24. oktobra t. l. v Slomškovi dvorani 5 dejansko ljudsko igranje »Požigalka« in enodejansko burko »Zamorica«. Sosedje in domačini, pridite v obilnem številu.

Potovalni kino Ferdo Kosi, Mala Nedelja. V nedeljo, 31. okt. se v Društvenem domu pri Mali Nedelji predvaja znameniti film »Kraljica sužnjeve«, prekrasna drama v šestih dejanjih, katere se je odigravala pred Kristusovim rojstvom. Vsebine: Egiptovski kraljestvo Faraona Menapta, krutega vladarja napram Judom. Življenje Izraelcev za časa Mojzesa ter kazni božja za egiptovski ljudstvo in veličasten odhod Izraelcev z Mojzeso preko Rdečega morja. Strahovite vojske med Faraonom in Izraelci, Faraonova vojska potopljena. Sežiganje velikega duhovna na grmadi ter mnogo drugih, pretresljivih prizorov iz starega veka, ki se sploh ne dajo popisati. Da bo vsakemu omogočeno si to znamenitost ogledati, se vršijo v nedeljo, 31. oktobra tri predstave: Prva predstava po rani sv. maši, ob pol 8. uri zjutraj. Druga takoj po večericih, ob pol 4. uri popoldne. Zadržaj, ob pol 7. uri zvečer. Vključ velikim stroškom vstopnina navadna. Velikostne dogodke iz starega veka, ki ste jih dozdaj poznali samo iz knjig, si lahko sedaj ogledate kot žive pred seboj. Ne zamudite! Obiščite vsi, od blizu in daleč to izredno kinopredstavo.

Šostanj. Naš Orel priredi v nedeljo, 24. oktobra, ob 3. uri pop. v dvorani hotela Union veliko akademijo z zelo pestrim sporedom. Poleg pevskih točk, deklamacij in govorov bodo se izvajale krasne nove simbolične vaje s petjem: »Gor čez izar«, »Lepa naša domovina«, »Le enkrat bi videl« in pa otroško igrice: »Trnuljčica«. — Vstopnina znižana. Pridite! Bog živi!

Carinski pripravnik Milosavljevič je bil na uradni predlog nenadoma premeščen, ker so prišle na dan razne nerednosti. Jaz sem bil še le prve dni oktobra v glavni carinarnici v Mariboru, kjer sem se pritožil poslovođačemu uradniku, kako je g. Milosavljevič »uradovale«. Predložil sem celo kopico kričečih slučajev, kako se je na meji po nepotrebnem šikaniralo prebivalstvo. Pokazal sem tudi račune, oziroma računske liste, ki jih je pisal Milosavljevič in še nekdo drugi. Na zadnji strani teh listov so k računu pripisane ponekod svote, ki niso kopirane. Prepovedan je bilo delavcem nekaterih dvolastnikov in posestnikov ob meji prehod čez mejo na tamošnje njive, čeravno zakonita pogodba z Avstrijo to jasno dovoljuje. Naj propadejo pridečki na njivi, travniku, sadonosniku! Kaj to mar cariniku in drugim! Če so se prizadeti pritožili, ali pa samo vprašali, zakaj se tako postopa, so dobili odgovor, da je to »predrznost« in »da bodo že izkusili posledice«. Obmejne izkaznice in prelaznice so po zakonu o obmejnem prometu pristojbin proste, a posamezniki so za časa, ko je bil omenjeni carinik v Gornji Sv. Kungoti, morali plačati po 46 in 25 in 21 dinarjev, t. j. skupno 91 dinarjev, za pravico prehoda čez mejo! Za 300 komadov opeke, ki jo je pripeljal posestnik preko meje, je moral plačati 340 din. kot carino in takse. Kmet je vprašal poprej finančno kontrolo, ali je opeka carine prosta. Dobil je odgovor, da ni treba plačati nobene carine. Ko je pripeljal opeko, pa je carina znašala skoro dvakrat toliko kot je stala opeka. Odlični vinogradnik je dobil iz Avstrije kupce za vino. A carinik mu ni dovolil, da bi po carinski poti prepeljal vino na avstrijsko stran, čeravno je hotel zadostiti vsem zakonitim predpisom. Nekega dne se je občanom občine Vrtnice povedalo voziti žito v mline ob meji. G. župan Zunko me je osebno prosil pomoči. Z g. županom sva morala prositi celo g. srezkega poglavarja za pomoč. Nato je carinik uvidel, da je postopal protizakonito. — To je samo nekaj slučajev. Vseh ne morem in nočem navesti, ker jih bom uporabil o pravem času drugod.

Ali ti krivični slučaj ne govorijo dovolj jasno? Se do danes ne vem, kateri stranki pripada g. Milosavljevič, ki ga Mohor, »Tabor« in »Jutro« tako omiljuje in hvalijo. Ali za mene kot narodnega poslanca in zastopnika obmejnega okraja je jasno, da proti takim krivicam moram nastopiti, ali je to potem kakemu samostojno-demokratskemu učitelju prav ali ne. V zbirki pritožb proti cariniku in nekaterim financiarjem pa je tudi nekaj takih, ki so mi jih sporočili pristaši SDS in SKS. Naj se torej Mohor in Milosavljevič pomirita s »Taborom« in »Jutrom« vred. To je moj odgovor.

Franjo Žebot, narodni poslanec v Mariboru.

Pisma iz domačih krajev.

Sv. Križ pri Mariboru. Nepričakovana nesreča je udarila Šikarjevo hišo. V nedeljo, 10. oktobra je vsa župnija spremljala od hiše žalosti na pokopališče nadebnega sina, dobrega mladca Matijeka Hauptmana, ki se je bil ranil v nogo pri obsekovanju smreke, ter dobil v neprevidnosti v rano trose tetanusa, nakar si je iskal pomoč v mariborski bolnici, pa je že bilo prepozno. V strašnih bolečinah je moral izdihniti, ločen od svojih dragih — pa je bil spreviden in pripravljen na težko smrt. Še par trenutkov pred smrtjo je glasno molil Očenaš — tako so bili vsi navzoči presunjeni in ginjeni. — Počivaj v miru, dobri mladenci — tvoja nesreča nas iznova opominja: bodite pripravljeni vedno, ker ne veste ne dneva ne ure ...

Šmiklavž pri Slovenjgradcu. Slavnost blagoslovljenja nove zastave za tukajšnjo Marijino družbo se je na nedeljo cerkvenega žegnjanja, dne 17. oktobra t. l. prav slovesno izvršila. Dekleta so župnijsko cerkev prav okusno okinčale, zlasti so omislile okrog podobe družbinega oltarja dragocen venec iz umetnih vrtnic. V slovesnem sprevodu so članice prenesle novo zastavo iz mečnarije v cerkev. Pred odhodom procesije je zastavonoška, Pušnikov i Mina v navdušenih besedah pozdravila č. g. duhovnega svetnika in župnika Ivana Jurko v Staremtrgu pri Slovenjgradcu, ki je prihitel novo zastavo blagosloviti. Nova naša družbina zastava, povdarjala je govornica, pomenja boj in zmago, boj pod vodstvom Brezmadežne Device zoper greh do zadnjega izdiha, zmaga pa je nam zagotovljena, ako me stanovitno vztrajamo pod Marijino zastavo, ker Mari božja je strla glavo peklenški kači. To zvestolo me dekleta ob današnji slovesni priliki obhvaljuma. V cerkvi je imel gospod svetnik Jurko krasen govor. Pohvalil je najprej živahno delovanje naše Marijine družbe in izredno poštrevnost njenih članic. Zakaj danes obhaja družba že drugo slovesnost blagoslovljenja v tem letu, po veliki noči se je blagoslovil novi kip Matere božje, ki je stal 8000 kron, danes se pa blagoslavlja nova družbina zastava, ki je stala 4752 kron. Obe ti veliki vsoti so družbine članice tekom enega leta nabrale. Nato je gospod svetnik razlagal pomen nove zastave. Bela je družbina zastava, bela barva je Marijina barva, barva nedolžnosti, bela je barva sv. hostije, barva presv. Rešnjega Telesa, naj tedaj dekleta posnemajo Marijino čisto življenje in rabijo v ta namen najuspešnejše sredstvo, pogostno sv. obhajilo. Na zastavi sta dve podobi, na eni strani je podoba brezmadežne spočete Device Marije, ki stoji peklenški kači na glavi, tedaj v neprestanem boju zoper vsak greh; žarki iz Marijinih rok pa pomenijo številne milosti, ki jih Mari božja svojim častilecem izposluje. Na nasprotni strani se nahaja podoba sv. Miklavža, našega farnega patrona, ki je ob enem tudi patron nedolžnosti, ker je trem deklicam ščitil nedolžnost, ker jim je s podaritvijo dote omogočil stopiti v zakonski stan, patron zdržnosti, ker se je toliko postil, in mogočen pomočnik v viharjih skušnjav. Pomenljive so tri zlate jabolke, ki jih sv. Miklavž na knjigi v rokah drži. Prvo jabolko pomenja ponižnost, drugo čuječnost, tretje pa gorečo molitev; te tri čednosti naj dekleta posebno gojijo. Tako globoko zamišljen govor je napravil na verno ljudstvo zmogovit vtis. Končno je gospod svetnik zastavo blagoslovil. Botra novi zastavi je bila čednostna in ugleđna žena Helena Globočnik, kmetica pd. Pajenca v Šmiklavžu, ki ima štiri hčere v Marijini družbi. Iskreno hvalo izrekamo č. g. svetniku Ivanu Jurko za njegov krasen govor in ves trud, srčna hvala pa tudi našim družbinim članicam za njihovo veliko poštrevnost in našim vrlim faranom in drugim dobrotnikom, ki so naša dekleta s svojimi darovi podprli.

Kamenščak pri Ljutomeru. Tu je bil 4. t. m. pokopan gospod Anton Slavič, gostilničar in posestnik. Umril je na posledicah svetovne vojne, kajti prinesel si je kal bolezni s fronte. Bil je v najlepši moški dobi, star komaj 38 let. Priljubljen je bil povsod, ker je bil prijazen in vnet delavec pri vsakem domačem podjetju; posebno na se je udeleževal kot član v krajnem šolskem svetu in pri gasilnem društvu. Dokaz priljubljenosti je pokazalo mnogobrojno spremstvo na njegovi zadnji poti: šolska mladina z učitelstvom, gasilno društvo z ljutomersko godbo, telovadno društvo, trgovsko in obrtno društvo in mnogobrojno ljudstvo znancev, so-

Naša društva.

Katoliško prosvetno društvo v Jarenini vabi svoje člane na občni zbor dne 24. oktobra po jutranji službi božji v Citalnici. Na dnevnem redu je: Citanje zapisnika, poročila odbornikov, poročila zastopnikov Mladeniške in Dekliške zveze; volitev odbora in slučajnosti. Udeležba obvezna za vse člane. Vabi odbor!

Sv. Lenart v Slov. gor. Katoliško bralno in gospodarsko društvo priredi v nedeljo, dne 24. oktobra 1926 po večericih burko: »Vse naše« in vinsko trgatev. Potem sledi prosta zabava z godbo. K mnogostevilni udeležbi vabimo vse prijatelje katoliških društev. Zavedajte se, da se udeležite vedrega, poštenega razvedrila, ter da s tem mnogo pripomorete našemu društvu. Na veselo svidenje. Bog živi! Odbor.

Katoliško bralno društvo pri Sv. Antonu v Slov. gor. priredi v nedeljo, dne 24. oktobra 1926 dekliško igranje »Junaške Blejke«. Po predstavi bo srečeval z bogatimi dobitki. Srečke se bodo prodajale sebe na kraju veselice.

Sv. Lovrene v Slov. gor. V nedeljo, 31. oktobra po večericih se vrši redni letni občni zbor tukajšnjega Slov. kat. izobraževalnega društva S prav obilno udeležbo pokažimo, da nam je na srcu procvit našega društva ter da znamo ceniti pravo izobrazbo in vzgojo. Vsak član dobre krščanske hiše naj bo tudi član izobraževalnega društva!

Ljutomer. Prosvetno društvo v Ljutomeru prične svojo letošnjo sezono z vzpizoritvijo iger »Roka božja« in »Fernando, strah Asturije«. Uprizoritve se vrši v nedeljo, dne 24. oktobra, ob 3. uri popoldne v Katoliškem domu. — Ker sta igri zelo lepi in